

03 Februarie 2010, nr. 447

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la petiționare - art.10, Hotărîrea Parlamentului de aprobare a Regulamentului Centrului pentru Drepturile Omului - anexa nr.1)

(înregistrat în Parlament cu numărul 2145.2009 din 29 Decembrie 2009)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea unor acte legislative (Legea cu privire la petiționare - art.10, Hotărîrea Parlamentului de aprobare a Regulamentului Centrului pentru Drepturile Omului - anexa nr.1).

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Reieșind din nota informativă, acest proiect urmărește optimizarea procesului de examinare a petițiilor de către organele competente, pe de o parte și responsabilitatea petiționarilor, pe de altă parte. Mai mult ca atât, ar fi evitate cheltuielile inutile a resurselor administrative ale statului, care nu trebuie să fie irosite pentru investigarea sesizărilor trimise de autori cu rea-credință în scopuri de răzbunare, clevetire sau ultragiere a persoanelor nevinovate, precum și pierderea timpului funcționarilor care ar putea fi folosit în alt scop.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.
Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.
- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă** Proiectul de lege a fost înregistrat pe 29.12.2009 și plasat pe pagina web a Parlamentului la 14.01.2010, cu o anumită depășire a termenului. Totuși, Parlamentul nu a procedat la examinarea proiectului înainte de termenul acordat pentru consultarea opiniei societății civile, organizațiile și alți subiecți interesați avînd posibilitatea să se expună asupra conținutului documentului.
- 6. Suficiența argumentării.** Argumentarea pusă la dispoziție de autori este insuficientă, lipsesc date statistice care ar prezenta starea de lucru în domeniu și condițiile care au impus elaborarea proiectului de lege. De asemenea nu au fost efectuate sau nu au fost reflectate în nota informativă o serie de proceduri prealabile, indispensabile elaborării proiectelor de legi:

- în conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 780/2001, o condiție necesară elaborării proiectului de lege este efectuarea unei investigații științifice și unui studiu comparat;

- nu sunt trimeri la experiența și reglementările în domeniu ale altor țări sau corespunderea cu normele acquis-ului comunitar în domeniu.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

În nota informativă lipsesc referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare, nu este estimat nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările comunitare. De menționat că dreptul de a adresa petiții în instituțiile Uniunii Europene este consacrat în Tratatul de la Maastrich.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Realizarea noilor reglementări nu necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, din care considerente nota informativă nu conține informații privind fundamentarea economico – financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului rezultă promovarea unor interese/beneficii departamentale ale autorităților publice, care nu doresc să examineze nici petițiile anonime legate de comunicarea unor infracțiuni și alte ilegalități, care ar fi contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia poate rezulta prejudicierea interesului public, în cazul în care petițiile anonime ce se referă la comunicarea de infracțiuni și alte fapte ilegale ar rămâne fără examinare.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul stabilește atribuții ale autorităților publice, și proceduri administrative, potrivit cărora se propune de a lăsa fără examinare petițiile anonime.

Concluzii

Examinarea proiectului de lege ține de competența legislativului, însă la examinarea lui urmează să se țină cont de interesul general și securitatea publică, care ar putea fi afectate de neexaminarea petițiilor anonime prin care se comunică infracțiuni sau alte fapte ilegale.

Deasemenea urmează să se țină cont și de prevederile art. 20 și 22 din Legea nr. 780/2001 privind actele legislative.

